

št. 4. „Za dom med bojni grom!“, efektna koračnica, katera se s svojo jasno obliko in krepko ritmiko utegne priljubiti slovenskim pevskim društvom, goječim literaturo „moških zborov“. — Poleg te koračnice je v svoji priprostosti ljubka pesmica št. 2. „Kakor nekdanj“. Ali da se doseže pravi deklamacijski poudarek, trebalo bi tej pesmici $\frac{6}{8}$ takta namesto $\frac{3}{8}$. Naglašati je namreč tako: „Še védno kakor nekdanj tu, klópica, stojíš“, ne pa: „Še védno kákor nekdanj tu, klópica, stojíš“. — Tudi št. 7. „Na planine!“ bode morebiti ugajala kakemu zboru na deželi, ker je lahka, priprosto melodijozna in nekamo v narodnem duhu zložena. V kvar ji je le, ker nima izrečne izvirnosti. — Št. 1., 3., 5. in 7. so kitične pesmi, ki se že kot take odrekajo višji umetniški vrednosti, ako niso zložene s klasiško genijalnostjo. Št. 1. „Zjasni zvezde mu temne!“ kaže v prvih osmih taktih čeden motiv in priprosto lep duh. Ali v poznejših taktih pogrešamo, žal, vsako razpeljavo, ki bi le količkaj povzdignila začetno snov in njen duh. Ako se isti motiv in ista misel prevečkrat ponavlja, postaja stvar dolgočasna in celo neprijetna. — Isto velja o št. 3. „Pogled v nedolžno oko“. Tu pogrešamo vsakeršno iznajdljivost in razpeljavo. — Št. 6. „Veseli zbor“: oblika zadostna, začetek pa kakor v Jenkovi „Naprej zastava slave“, skladba brez vznosa. — Najslabša in brez vsake vrednosti je pač št. 5 »Zdravica«.

pp.

Slovensko gledališče. Na novega leta večer se je po večletnem premoru predstavljala narodna igra »Pogumne Gorenjke«, nemški spisal L. Germonik. Napolnila je jedenkrat hišo in s tem storila svojo dolžnost; sedaj menda že počiva v arhivu, kjer bo gotovo zopet nekaj let ostala.

Nov je bil na slovenskem odru »Fromont mlajši in Risler starši«. Igrokaz v 5 dejanjih. Po A. Daudetjevem romanu sestavila Alphonse Daudet in Adolphe Belot poslovenil Fr. Svetič; igral se je dné 10. prosinca. Spretni prevod g. Svetiča je ohranil tej zanimivi značajni sliki vso lepoto jezika in je veliko pripomogel k lepi predstavi. Zanimiva je bila igra gg. *Verovška* (Risler), *Inemanna* (Delobelle) in gdč. *Polakove* (Désirée).

Dné 18. prosinca se je prvikrat v slovenskem jeziku pel »Trubadur«. Opera v štirih dejanjih. Spisal S. Cammarano. Uglasbil Giuseppe Verdi. Poslovenil Štritof. Dirigent Hilarij Benišek. To najpopularnejše delo laškega mojstra je tudi slovenskemu občinstvu izvrstno ugajalo in bo ostalo stalno na repertoarji. Velike zasluge za uspeh imajo pevke in pevci, gdč. *Lešinska* (Leonora), gospa *Aničeva* (Azucena), *Nolli* (Luna), *Vašiček* (Ferrando) in g. kapelnik *Benišek*. Gospod *Beniš* (Manrico) si je jako ugodni utisek svojega petja pokvaril s slabo slovenščino. To je tembolj škoda, ker je prevod gosp. *Štritofa* res temeljito delo s preprostim, lahkim jezikom, po katerem se zelo lahko poje.

Dné 20. t. m. se je igral na korist g. režiserju *Aniču* občeznani »Fužinar«. Nova je bila poleg družih gdč. *Slavčeva* (Claire), ki je umela svojo ulogo pripraviti do veljave. Spreten drug ji je bil gospod beneficijant (Derblay).

22. in 24. dné t. m. je kot Celestin v »Nitouche« gostoval g. Václav Anton iz Zagreba. Kot drastiškega komika je naše občinstvo zagrebskega umetnika že poznalo; v tej ulogi je imel vsaj nekoliko prilike, pokazati se tudi kot zelo dobrega pevcá. Uspeh je bil popoln.

K.

Pevski večer »Glasbene matice«. Ženski in moški zbor »Glasbene Matice« sta dné 19. prosinca na starem strelišči priredila prvikrat pevski večer s plesom, ki je imel vsestranski ugoden uspeh. Poleg znanih skladb, kakor Rubinsteinovega »Jutra«, Bendlove »Tatranske vijolice«, Dvořakovega »Prstana« i. dr., pela sta se tudi nov moški zbor p. Hugolina *Sattnerja* »Za dom med bojni grom« s trijom v slogu hrvaških budnic

in Jakoba *Aljaša* kvintet z bariton-solom »Občutki« — prijetna, zmerno-sentimentalna skladba, ki bo moškimi zborom za pevske večere in lahke koncerte dobro došla.

A. D. Slavjanski Agrenjev se je pomudil na svojem — baje zadnjem — potovanju po Evropi tudi v Ljubljani in je priredil s svojim slavnoznanim zborom dva koncerta, prvega v gledališči, drugega v veliki dvorani filharmonijskega društva (dné 12. in 13. prosinca t. l.). Sestava zbora se toliko razločuje od prejšnje, da je g. Slavjanski ženske popolnoma nadomestil z dečki. To daje višjima glasema nekako rezkost, škoduje pa lehkoti in čistoti petja v višini, posebno pri samospevih. Glavne vrline pa so ostale, te so: enakomerno zastavljanje in izgovarjanje, rahli piano, dovršeno stopnjevanje in popuščanje, pred vsemi pa nepopisna miloba in tožna veselost ruske narodne pesni. Za lokalno naslado je gospod Slavjanski pridejal zборе »Liepa naša domovina!«, »Hej rojaki!« in Jenkov »Naprej«, z ruskim naslovom »Mi družno na vragov«. *K.*

Knjige Matice hrvaške za leto 1894. »Matica hrvatska« je razveselila letos svoje članove z le-tem bogatim književnim darom:

1.) *Slike iz obćega zemljepisa.* Napisao *dr. Ivan Hoic*. Knjiga četrta. Evropa: Pirenejski poluotok (Španjolska; Portugalska). Apeninski poluotok (Italija). Balkanski poluotok (Grčka; Turska). Rumunjska. Sa 97 slika i tri zemljepisne karte. Nagradjeno iz zaklade grofa Iv. Nep. Draškovića za godinu 1893. Zagreb. 1894. Knjiga obseza 430 strani velike 8°. Najpreje podaje pisatelj obćenito sliko vsacega poluotoka; n. pr. pri apeninskem polotoku opisuje kulturno znamenitost Italije, ležo italskega polotoka, njegov pomorski značaj in končno meje, veličino in število stanovancev. Potem govori o horizontalni in vertikalni izobrazbi in pa o materijalni kulturi. Tako razpravlja o Italiji pod tem poglavjem zanimljive točke o malariji, o neznosnih agrarnih razmerah v Siciliji, ki so prouzročile lani tolike nemire, o čudni prikazni, da je v Italiji toliko siromakov poleg velikih bogatašev itd. V zaglavju »Žiteljstvo« nam predočuje postanek italijanskega naroda, njegov značaj, posledice historijskega razvitka. Končno opisuje najznamenitejša mesta. — Jednako se slikajo vse one države, katere obseza ta zvezek obširnega dela. Mnogobrojne slike kitijo krasno delo, ki je spisano v tako prijetnem jeziku, da ti je prava slast čitati to knjigo.

2.) *Poviest srednjega veka.* Po najboljim piscima izradio *Franjo Valla*. Treći dio. Od druge polovine jedanaestoga veka do godine 1453. Prvi zvezak. Zagreb 1894. 8°. — V tej knjigi opisuje g. pisec zgodovino borbe med cerkvijo in nemškim cesarstvom (do leta 1250.), križarske vojne na iztoku in zapadu (do leta 1276.), posledice križarskih vojen, o prosveti v 12. in 13. veku. V tem zvezku se popisuje tudi tekmovanje Francozov in Angležev, ki se je završilo s stoletno vojno. (1453.) Knjiga obseza 390 strani. Njene prednosti in pomanjkljivosti so iste, katere smo že lani omenili. Želeli bi posebno preglednejše razdelbe.

3.) *Milivoj Šrepe l. Ruski pripovjedači.* Nagradjeno iz zaklade Adolfa Veber-Tkalčevića za god. 1893. — 8°. 319 str. — Po obćnem pregledu, v katerem se riše na kratko značaj in razdelitev ruske književnosti, navaja najznamenitejši podatki o ruski književnosti do Puškina in o glavnih zastopnikih od Puškina do naših dni, govori pisatelj o ruskem romanu in razpravlja o knjigi Vogüé-ovi »Le roman russe« in prehaja v tretjem poglavju na prikazovanje ruskega realizma. — Končno opisuje in ocenjuje pisatelj te-le pripovedovalce: Nikolaja Vasiljevića Gogolja, Ivana Aleksandrovića Gončarova, Ivana Sergejevića Turgenjeva, Fedora Mihajlovića Dostojevskega, Mihajla Evgrafovića Saltykova-Ščedrina, Vsevoloda Mihajlovića Garšina in Leva Nikolajeviča Tolstega. —

4.) *Novak Vjenceslav. Podgorka.* Slika iz hrvatskoga primorja. 8°. 184 str.

5.) *Šandor-Gjalski Ksaver. Male pripoviesti.* Svezak prvi. 2 8°. 27 str.